

planinski

V E S T N I K

REVija ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

10

oktober 2013

3,40 EUR

TEMA MESECA

Brezpotja

INTERVJU

Matjaž Kmecl

Z NAMI NA POT

Kočna

Spodnja Ziljska dolina

120 let

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

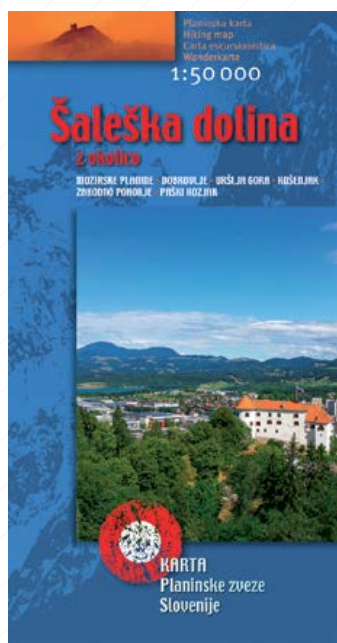
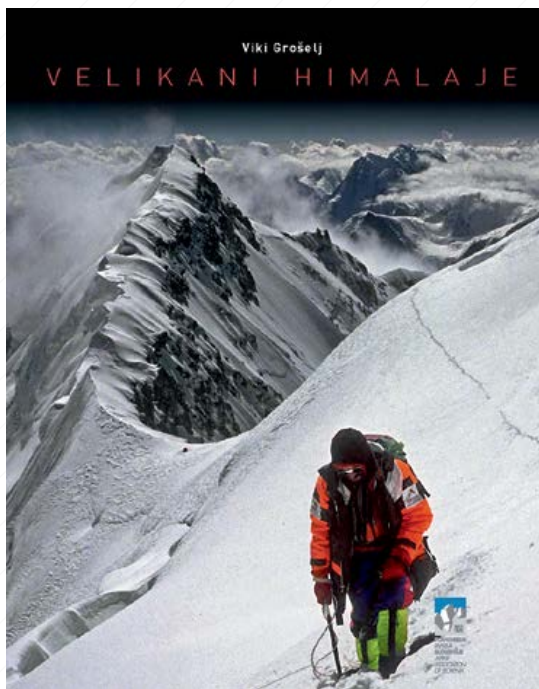
NOVO V PLANINSKI ZALOŽBI PZS

Planinska založba PZS obvešča, da sta pred kratkim izšli knjiga **Velikani Himalaje** in planinska karta **Šaleška dolina z okolico** v merilu 1 : 50.000.

VELIKANI HIMALAJE

To je že štirinajsta knjiga plodovitega alpinističnega pisca Vikija Grošlja. V njej je predstavil vseh štirinajst svetovnih osemtisočakov in orisal zgodovino vzponov nanje s posebnim poudarkom na delovanju slovenskih alpinistov, ki so se z izjemnimi dosežki v Himalaji povzpeli na sam svetovni vrh. Zbrani so vsi podatki o udeleževanju slovenskih alpinistov bodisi v slovenskih bodisi v tujih odpravah. Knjiga je napisana v živem in zanimivem slogu, ki je značilen za avtorja, in bogato opremljena s številnimi fotografijami. Izšla je s podporo Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Format: 20 cm krat 25,5 cm
Obseg: 248 strani

Planinska karta

ŠALEŠKA DOLINA Z OKOLICO 1 : 50.000

Mozirske planine, Dobrovlje, Uršlja gora, Košenjak, Zahodno Pohorje, Paški Kozjak

Na severu karta seže vse do avstrijske meje, na jugu do Prebolda, na vzhodu do Vitanj in na zahodu do Mežice. Na njej so poleg planinskih poti označena tudi plezališča. Na hrbtni strani so navedeni podatki planinskih koč, ki jih karta pokriva. Poleg seznama edicij PZS pa je predstavljenih tudi pet občin, in sicer Mislinja, Muta, Šoštanj, Ravne na Koroškem in Velenje.

Format: 70 cm krat 100 cm

**Vabljeni
k nakupu!**

INFORMACIJE, NAKUP in NAROČILA:

Planinska zveza Slovenije, Planinska trgovina PZS,

na sedežu: Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur, **po pošti:** p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, **po telefonu:** 01 43 45 684 v času uradnih ur, **faksu:** 01 43 45 691, **brezplačna telefonska številka 080 1893** (24 ur na dan, vse dni v letu), **e-naročila:** narocilo@pzs.si ali **spletna trgovina PZS**, <http://www.pzs.si/trgovina.php>. **Uradne ure** v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Dvorakova 9: v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11. ure).

Slovenski planinski muzej,

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana, **telefon:** 08 380 67 30, **fax:** 04 589 10 35, **e-naročila:** info@planinskimuzej.si.

Trajni predmet hrepenenja

Vladimir Habjan

Si predstavljate mladega fantiča, kako z Rodeža zasanjano gleda na zasnežene Grintovce v daljavi? Toliko časa in s tako hvaležnostjo, da so mu postali trajni "predmet hrepenenja". Oče mu je obljubil, da bodo po drugi vojni vsi skupaj odšli na Triglav. A ko je bilo vojne konec, je zaman čakal obljubljenе hoje, saj so bili starši zasuti z obveznostmi. Leta pa so tekla, dočakal je maturo, njegov ravnatelj, sam Tine Orel, dolgoletni urednik in publicist, pa mu je še podpihoval staro pričakovanje, zdaj že hrepenenje – po gorah, seveda. Takrat je sklenil, da je čas dozorel. A ni imel ničesar, še nahrbtnika ne, kje neki čevlje. Do Triglava je bilo daleč, pa se je odločil za bližnje Grintovce. Če ni bilo čevljev, pa pač brez. In jih je prehodil bos po vsem grušču in julijskih snežiščih. Vrnil se je popolnoma obtolčen, vendar neizmerno srečen.

Tako nam v osrednjem intervjuju pripoveduje akademik, dr. Matjaž Kmecl, naš tokratni sogovornik. Kot slavnostni govornik je bil prisoten na akademiji ob 120-letnici planinskega društva Kamnik, kar je bila seveda idealna priložnost za pogovor. Iskrive misli, zanimiva razmišljanja in celo paleta podatkov je navedel v tem govoru in intervjuju. Kmecl zase pravi, da ga je zmeraj, ko se je odpravljal v hribe, napolnil prelep občutek, kot da odhaja na nekakšno osvobojeno ozemlje: "Kot da ostajata vsa vsakodnevna rutina in krama daleč za menoj, spodaj v čadasti dolini, z vsemi družbenimi, moralnimi in drugimi krizami vred, z vsemi aferami in tajkuni, z vsemi prepiri med sindikati in vlado. Imel sem zmeraj sicer nekaj dezertersko slabe vesti, ampak potem sem vse to odslužil, ko sem se očiščen vrnil s tega svojega osvobojenega ozemlja. Priznam, preprosto, otročje; mogoče tudi poceni, toda tako je bilo."

Osvobojeno ozemlje je po Kmeclu tudi kraj, kjer si – nekako po kugyjevsko – nabiramo prijazne spomine za stara leta. Naj mi bo dovoljeno iztrgati še drugi odlomek iz govora na akademiji, da ne bi (prehitro) poniknil v pozabo. Takole pravi: "In za stara leta sem si pripravljaj velikansko zalogo nostalgije, album ljubih podob. Ne primerjam se z nikomer, bog varji, preprost šodrovec sem, toda mogoče se kdo spomni zgodb o starem Kugyju, ki je kot starec živel v Ovčji vasi: nikamor ni več mogel, mogoče na kak kratek sprehod, toda neprestano, če se je le dalo, je zrl gor v visoke gore, od koder so se mu prikazovali nešteti ljubi spomini. Zanj je bilo tam, na tistem osvobojenem ozemlju, varno in za zmeraj, vsaj za ves njegov življenjski vek, spravljeno nekdanje najlepše. Kadar je to nekdanje najlepše sklenil popisovati, pa se mu je sproti spreminjalo v poezijo; saj se ve – bil je 'poet Julijcev'. Vsak izmed nas je vsaj malo Kugyja, v vsakomer spominsko gnezdi neizmerno lepa zbirka podob, nekakšno bistvo tistega, po kar smo hodili v hribe, pa če smo hodili junija gledat neboglasnice ali malo pozneje kamniške ivanjščice ali jeseni zlato macesnovje. Sploh ni potrebna velika filozofija, preprosto je. Miha Potočnik je isto reč z nekoliko grenkobe imenoval 'posušeni rožmarin'."

Uživam v intervjujih, kjer je sogovornik bogat v odgovorih. Ki pove tako, da si obližneš prste, ko prebereš napisane vrstice. Ki ti da vedeti, da se gore niso začele ne s tabo ne s kom drugim, da niso važni ne rekordi ne težavnost preplezanih smeri, da obstaja v gorah celo erotika (kje je to, boste morali poiskati v pogovoru). Kjer začutiš veliko znanja, talenta in izkušenj, obenem pa neizmerno skromnost.

Revija je bogata toliko, kolikor vam imamo povedati. Upam, da vam bo branje (intervjuja in tudi ostalega) ravno tako v užitek, kot je bil meni pogovor z dr. Kmeclom. In želim vam, da bi imeli na stara leta na voljo neizmerno lepo zbirko podob, ki vam jih bo prinašal Planinski vestnik ...

Trentski Pelc
Foto: Dan Briški

UVODNIK

- 1 Trajni predmet hrepenenja**
Vladimir Habjan

BREZPOTJE

- 4 Svet brez markacij**
V brezpotju se lahko izgubiš, ne moreš pa zaiti s poti
Mire Steinbuch

BREZPOTJE

- 7 Kjer poti ne določajo markacije**
Nekaj brezpotnih napotkov
Vladimir Habjan

BREZPOTJE

- 10 Brezpotje kot imperativ svobode**
Ko je markacija znak rešitve
Damjan Slabe

BREZPOTJE

- 12 Lahko bi se končalo tudi drugače**
Trentski Pelc
Breda Pirc

INTERVJU

- 15 Tam zgoraj je svojevrstno "osvojenno ozemlje"**
Pogovor z Matjažem Kmeclom
Vladimir Habjan

OSKRBNIKOVI SPOMINI

- 20 S petelinom v gore**
Zgodba o neobičajnem prijateljstvu
Bogomil Jelačin

MINIATURA

- 23 Vodnik**
Janez Gril

STRMI DOLOMITI

- 24 Manj znana dolomitska lepota**
Moiazza Sud, 2878 m
Borut Alič

Z NAMI NA POT

- 28 Največja graščina Grintovcev**
Kočna
Vladimir Habjan

Z NAMI NA POT

- 41 Sosedje**
Razgledniki nad Spodnjo Ziljsko dolino
Marjan Bradeško

**Vsebine vseh
Planinskih vestnikov
od leta 1895 dalje na
www.pvkazalo.si.**

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik),
mag. Marjan Bradeško, Marta Krejan,
dr. Andrej Mašera, Zdenka Mihelič,
dr. Irena Mušič Habjan, dr. Mateja Pate,
Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

ZUNANJI SODELAVEC:

Peter Šilak

LEKTORIRANJE:

Mojca Volkar Trobevšek, Mojca Stritar, Marta Krejan,
Katarina Marin Hribar, Mira Hladnik

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

NAKLADA: 6200 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva
ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne
vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega
objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo
uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.
Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva.
Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve
izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po
telefonu **080 1893 (24 ur na dan)**.

MODRA ŠTEVILKA

080 18 93

Številka transakcijskega računa PZS je
05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d.,
Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za tujino,
posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za člane
A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva
meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova
navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne
odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport RS,
Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS in
Javna agencija za knjigo RS.

FS Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Zlata jesen pod Razorjem
Foto: Otton Naglost

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno
preverja vse članke in točnost v reviji
objavljenih opisov poti, ki praviloma
vključujejo opozorila na nevarnosti in možne
pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis
vedno subjektiven, poleg tega se objektivne
težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva
v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in
Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti
nobene odgovornosti za morebitne poškodbe
ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli
zaradi hoje po gorah po navodilih iz te revije.

Z NAMI NA POT - OPISITUR

- 33 Vratca
- 33 Jezerska Kočna
po Kremžarjevi poti
- 35 Jezerska Kočna,
iz doline Kokre
- 35 Kočna po jugozahodnem
grebenu
- 37 Gorjanski vrh/Göriacher
Berg po stari poti
- 37 Ojsternik/Oisternig
obkroženje gore
- 39 Čekelj/Tschekelnock
- 39 Kobesnock

ROB NAD IDRILJO

**45 Skozi Gorenji
Lokovec, tudi
čez Lašček**

Odprta razstava
hribovskih podob
Rafael Terpin

100 LET DENALIJA

**48 Hladna gora
Vrh Severne Amerike**
Boris Strmšek

INTERVJU

**51 Živeti za minuto
užitka**

Sašo Hribar in Luka Kodra,
skalca in letalca BASE
Mojca Volkar Trobevšek

DALJNE GORE

**54 Drugi najvišji
vulkan Indonezije**
Vzpon na Rinjani
Tone Golnar

POLHOGRAJSKO HRIBOVJE

**56 Tudi Polhograjska
Grmada ima okno**
Z Jevcovo Francko
na "ekskurzijo"
Milka Bokal

**VREMENSKE STOPINJE
IN OPRIMKI**

**58 Hladno zatočišče
pred hudo vročino**
Vreme in razmere v gorah v
meteorološkem poletju 2013
Miha Pavšek in Miha Demšar

MLADI IN ŠPORT

60 Ciciban tekmuje
Kako bi lahko plezalne
tekme postale našim
otrokom bolj prijazne
Uroš Perko

ZELIŠČA NAŠIH GORA

**64 Zdravilna špajka
ali baldrijan**
Rastlina za lahek
spanec in mirno srce
Lovro Vehovar

66 NOVICE IZ VERTIKALE

69 NOVICE IZ TUJINE

70 PISMA BRALCEV

70 LITERATURA

71 PLANINSKA ORGANIZACIJA

72 TNP